

ontnemingsbeslissing

GEMEENSCHAPPELIJK HOF VAN JUSTITIE

VAN ARUBA, CURAÇAO, SINT MAARTEN EN VAN BONAIRE, SINT EUSTATIUS EN SABA

Zaaknummer: H-17/2019

Parketnummer: 810.00001-18

Uitspraak: 7 juli 2020

Tegenspraak

Beslissing

gegeven op het hoger beroep, ingesteld tegen de beslissing van het Gerecht in eerste aanleg van Curaçao (hierna: het Gerecht) van 30 augustus 2018, in de zaak tegen de veroordeelde:

G.F.S.,
geboren op [datum] te Curaçao,
wonende te Curaçao, [adres],
thans alhier gedetineerd.

Hoger beroep

Het Gerecht heeft de schatting van het door de veroordeelde wederrechtelijk verkregen voordeel vastgesteld op een bedrag van NAf 1.844.190,36 en aan de veroordeelde de verplichting opgelegd tot betaling van datzelfde bedrag aan het Land Curaçao. Voorts heeft het Gerecht bepaald dat bij gebreke van volledige betaling of verhaal vervangende hechtenis wordt toegepast voor de duur van drie jaren.

De veroordeelde heeft hoger beroep ingesteld.

Onderzoek van de zaak

Deze beslissing is gegeven naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting.

Het Hof heeft kennisgenomen van de vordering van de procureurs-generaal, mr. M.L.A. Angela en mr. E. de Groot, en van hetgeen door de veroordeelde en zijn raadvrouw, mr. M.C. Vaders, naar voren is gebracht.

De procureurs-generaal hebben gevorderd dat het Hof de beslissing waarvan beroep zal bevestigen.

De raadvrouw heeft primair bepleit dat de gehele vordering tot ontneming zal worden afgewezen, subsidiair dat die vordering gedeeltelijk zal worden afgewezen en meer subsidiair dat het te ontnemen bedrag en de vervangende hechtenis op nihil zullen worden gesteld, dan wel zullen worden gematigd.

Beslissing waarvan beroep

Het Hof verenigt zich met de beslissing waarvan beroep en zal die beslissing derhalve bevestigen, met dien verstande dat het Hof:

- I. een aantal schrijffouten en omissies zal verbeteren c.q. aanvullen op de wijze als hierna weergegeven;
- II. anders dan het Gerecht aannemelijk acht dat de veroordeelde "slechts" voordeel heeft genoten uit (passieve) ambtelijke omkoping, anders gezegd het als ambtenaar aannemen van steekpenningen. Om die reden stelt het Hof - mede naar aanleiding van het in het hoger beroep aan de orde gestelde - om praktische reden na te melden overwegingen in de plaats van de overwegingen in paragraaf 11 en 12 (pagina's 13-16) van de beslissing. Ook verbetert het Hof de conclusie in paragraaf 14 (pagina 18) van de beslissing in die zin dat geconcludeerd wordt dat de veroordeelde uit *een (soort)gelijk feit* een bedrag van \$ 822.640,- aan wederrechtelijk voordeel heeft verkregen in plaats van dat de veroordeelde dat uit *soortgelijke feiten* zou hebben verkregen;
- III. het in hoger beroep gevoerde verweer met betrekking tot de vordering tot ontneming van het voordeel uit het in de hoofdzaak onder 1 bewezenverklaarde, kort gezegd het als ambtenaar aannemen van steekpenningen (te weten geldbedragen van \$ 140.000,- en \$ 73.422,-) hierna zal bespreken, en
- IV. gelet op het in hoger beroep gevoerde verweer ten aanzien van de draagkracht van de veroordeelde, hetgeen het Gerecht op pagina 19 van de beslissing onder het kopje 'Op te leggen betalingsverplichting' heeft overwogen, zal aanvullen.

Ad I. Verbeteringen/aanvulling

Op pagina 11 van de beslissing van het Gerecht is onder meer opgenomen:

15 augustus 2007	Verkrijging van 1/10 ^e deel van de oprichtersbevoegdheid van SPF Playa Blou door SPF Nobrand
28 februari 2008	Verkrijging 9/10 ^e deel van de oprichtersbevoegdheid van SPF Playa Blou door SPF Nobrand
14 juli 2010	De terreinen te Knip (6 hectare en 2,3 hectare) worden in erfpacht aan de SPF Playa Abou en Playa Blou uitgegeven

Het Hof zal dit gelet op de inhoud van het dossier als volgt verbeteren (*verbetering dikgedrukt*):

15 augustus 2007	Verkrijging van 9 /10 ^e deel van de oprichtersbevoegdheid van SPF Playa Blou door SPF Nobrand ¹
------------------	--

¹ Deed of transfer van 15 augustus 2007, overgelegd als productie 10 bij het rapport van Paassen Delsol van 22 mei 2018

28 februari 2008	Verkrijging 1/10 ^e deel van de oprichtersbevoegdheid van SPF Playa Blou door SPF Nobrand ²
14 juli 2010	Besluiten tot verlening van het recht van erfpacht op percelen grond gelegen te Knip onder in het Besluit opgenomen voorwaarden en bepalingen. ³

Voorts vult het Hof dat als volgt aan.

15 augustus 2007	Verkrijging van 1/3e deel van de oprichtersbevoegdheid van SPF Playa Abou door SPF Nobrand ⁴
------------------	---

Tot slot verbetert het Hof ook de conclusie in paragraaf 14 (pagina 18) van de beslissing in die zin dat geconcludeerd wordt dat de veroordeelde uit *een (soort)gelijk feit* een bedrag van \$ 822.640,- aan wederrechtelijk voordeel heeft verkregen in plaats van dat de veroordeelde dat uit *soortgelijke feiten* zou hebben verkregen.

Ad II. Overwegingen

Voldoende aanwijzingen

Het Hof heeft zich aan de hand van de feiten en omstandigheden allereerst de vraag gesteld of aanwijzingen bestaan dat de veroordeelde zich schuldig heeft gemaakt aan een soortgelijk feit als het feit dat in de (inmiddels onherroepelijke) strafzaak tegen de veroordeelde onder 1 is bewezen verklaard, te weten (passieve) ambtelijke omkoping. Daarbij staat de overboeking van een bedrag van \$ 822.640,-, op 9 augustus 2010 van de bankrekening van een aan C. gelieerd bedrijf op een Zwitserse bankrekening van Nobrand Limited, een bedrijf waarvan de veroordeelde de UBO was, centraal.

Het Hof is van oordeel dat ten aanzien van (passieve) ambtelijke omkoping, de volgende parallellen zijn te trekken:

- het geldbedrag van \$ 822.640,- is, gelijk de in de strafzaak bedoelde geldbedragen, afkomstig van een aan C. gelieerde onderneming;
- het geldbedrag is in dezelfde periode overgemaakt (op 9 augustus 2010, nog geen twee respectievelijk drie maanden nadat de in de strafzaak bedoelde geldbedragen zijn overgemaakt);
- het geldbedrag is overgemaakt op de Zwitserse bankrekening van Nobrand Limited. Die Limited was een op de Marshalleilanden gevestigde onderneming

² Deed of transfer van 15 augustus 2007, overgelegd als productie 10 bij het rapport van Paassen Delsol van 22 mei 2018

³ Dossierpagina 425 e.v.

⁴ Deed of transfer van 15 augustus 2007, overgelegd als productie 8 bij het rapport van Paassen Delsol van 22 mei 2018

-
- van de veroordeelde, die geen andere bedrijfsactiviteiten heeft verricht en waarvan de veroordeelde de enige begunstigde was⁵;
- een deel van het omkopingsbedrag uit de hoofdzaak werd middels twee transfers overgemaakt naar de Zwitserse bankrekening van Nobrand Limited, waarop ook het bedrag van \$ 822.640,- is ontvangen. De tegoeden van deze bankrekening zijn overigens later overgeboekt naar bankrekeningen in Litouwen en Cyprus;
 - de veroordeelde was in de gehele periode lid van de Eilandsraad en dus werkzaam als ambtenaar;
 - waar ten aanzien van de in de strafzaak bedoelde geldbedragen werd voorgewend alsof daarmee werkzaamheden van Vanddis N.V. zijn betaald, is het de vraag of het geldbedrag van \$ 822.640,- inderdaad voortvloeit uit werkzaamheden in het kader van de erfpachtuitgifte van Playa Blou zoals in de omschrijving van de overboeking is opgenomen of Playa Abou, zoals de veroordeelde heeft betoogd, een vraag die het Hof ontkennend beantwoordt (zie hieronder);
 - waar de veroordeelde in de strafzaak zijn invloed in de politiek ten gunste van C. cum suis heeft aangewend of proberen aan te wenden, kan uit zijn positie worden afgeleid dat de veroordeelde dat in ruil voor deze betaling ook kon doen;
 - de veroordeelde had bij de ontvangst van het bedrag van \$ 822.640,- op 9 augustus 2010 al twee begunstigingshandelingen voor C. verricht. Hij had namelijk C. zeggenschap gegeven over onder meer de benoeming van leden van de regering en politieke topfuncties in Curaçao, via een agreement en promissary note, beide gedateerd 29 juni 2010.

Dat zijn voldoende aanwijzingen dat de veroordeelde zich met het aannemen van het geldbedrag van \$ 822.640,- opnieuw schuldig heeft gemaakt aan (passieve) ambtelijke omkoping.

Verweer

De verdediging en de veroordeelde hebben aangevoerd dat het bedrag van \$ 822.640,- een vergoeding is voor werkzaamheden die de veroordeelde in het kader van het zogenaamde project Knip heeft verricht. De veroordeelde moest er voor zorgdragen dat alle oprichtingsbevoegdheden van de SPF Playa Blou en de SPF Playa Abou (welke SPF's opties hadden op de erfpachtverkrijging van 2 percelen grond te Knip) in één hand kwamen. C. had voor de oprichtingsbevoegdheden van Playa Blou NAf 1 miljoen ter beschikking gesteld en voor die van Playa Abou NAf 4 miljoen. Het budgetsaldo dat overbleef na betaling van derden die de oprichtingsbevoegdheden van voornoemde SPF's hadden, was de vergoeding die aan de veroordeelde toekwam voor zijn werkzaamheden met betrekking tot Playa Abou. Voor zijn werkzaamheden met betrekking tot Playa Blou ontving de veroordeelde geen vergoeding.

⁵ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in eerste aanleg van 1 augustus 2018, p. 30 van het proces-verbaal van die zitting

De betaling aan de veroordeelde was gebaseerd op een “deed of transfer”, die op 10 maart 2008 was getekend tussen de SPF Nobrand, First Columbus Trust en Corplease N.V. Deze “deed of transfer” zag op de overdracht van de oprichtingsbevoegdheden van de SPF Playa Abou voor een bedrag van NAF 4 miljoen. De veroordeelde kwamen de in de “deed of transfer” opgenomen tranches D en E van NAF 500.000,- respectievelijk NAF 1 miljoen toe. Omdat de werkzaamheden van de veroordeelde eerst in juli 2010 waren afgerond, vond de betaling van bedoelde tranches in augustus 2010 plaats. Nu de veroordeelde niet langer de UBO van de SPF Nobrand was vond de betaling plaats aan Nobrand Limited.

De verdediging heeft er nog op gewezen dat de in deze betrokken notaris, in hoger beroep bij de rechter-commissaris gehoord als getuige (hierna: de notaris), heeft gesteld dat deze betaling buiten hem om is gebeurd, waaruit volgens de verdediging afgeleid kan worden dat voornoemde “deed” de grondslag van de betaling is.

Beoordeling

a.

Het Hof gaat er bij de beoordeling van uit dat er daadwerkelijk een project Knip heeft bestaan en dat de veroordeelde in het kader daarvan werkzaamheden heeft verricht. Het Hof merkt daarbij op dat er veel vraagtekens bij dit project zijn te plaatsen, niet in de laatste plaats omdat de opties op de erfpachtverkrijging op 16 januari 2008 om niet zijn verleend en die opties in maart 2008 kennelijk in totaal NAF 5 miljoen waard waren (NAF 1 miljoen voor Playa Blou en NAF 4 miljoen voor Playa Abou). Opmerkelijk is ook de gang van zaken waarover W., in hoger beroep bij de rechter-commissaris gehoord als getuige, heeft verklaard: het ging hem om een stukje grond dat fundering heeft bij Playa Knip waar hij een cocktailbar wilde bouwen, maar hij kreeg er bij de aanvraag zo maar (zonder daar voor te betalen) heel veel grond bij van Domeinbeheer. W. wist niet wat hij met al die grond moest doen omdat hij niet een resort wilde bouwen, maar een cocktailbar.⁶ Voor de beoordeling in deze zaak is een en ander evenwel niet van belang.

b.

Het Hof gaat er tevens van uit dat de veroordeelde betaling voor zijn werkzaamheden in het kader van het project Knip heeft ontvangen. Ter terechtzitting in eerste aanleg heeft de veroordeelde erkend dat de SPF Nobrand betaling voor haar werkzaamheden heeft ontvangen. Hij heeft verklaard:

‘U kunt zien dat de SPF Nobrand ook zijn gedeelte op zijn bankrekening heeft gekregen. SPF Nobrand had zijn werkzaamheden verricht. Ja, ik was een begunstigde daaraan.’⁷

⁶ Proces-verbaal van verhoor getuige S.I.W. van 22 januari 2020, opgemaakt door mr. H.G. Eskes, rechter-commissaris belast met de behandeling van strafzaken

⁷ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in eerste aanleg van 1 augustus 2018, p. 33 van het proces-verbaal van die zitting

In hoger beroep heeft de veroordeelde benadrukt dat het bedrag van NAf 500.000,-, dat de SPF Nobrand op 10 september 2008 op haar bankrekening bij de Banco di Caribe heeft ontvangen van Atlantis World Management N.V., te maken had met de terreinen van Knip.⁸ Dat vindt bevestiging in de administratie van Atlantis World Management N.V. waaruit volgt dat deze betaling daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en is gedebiteerd op de rekening-courant van C.⁹

c.

Vaststaat dat de veroordeelde op 9 augustus 2010 een bedrag van \$ 822.640,- van C. heeft ontvangen. Hij heeft dit ter terechtzitting van 12 november 2019 erkend ¹⁰. De vraag is echter of dat bedrag óók ziet op werkzaamheden die de veroordeelde in het kader van het project Knip heeft verricht, zoals de veroordeelde heeft verklaard.

d.

Het Hof stelt eerstens vast dat de verklaring van de veroordeelde niet wordt ondersteund door enige overeenkomst, factuur of correspondentie. Deze zijn in het onderzoek door de politie niet aangetroffen en de veroordeelde heeft dergelijke stukken niet in het geding gebracht. Ook nadat de notaris ten overstaan van de rechter-commissaris heeft verklaard dat de veroordeelde bij hem om stukken kan vragen in zaken die hij voor hem - veroordeelde - heeft gedaan en dat hij die dan zal verstrekken¹¹, zijn geen bescheiden door of namens de veroordeelde overgelegd. Ter terechtzitting in hoger beroep van 16 juni 2020 heeft hij verklaard dat hij die bescheiden ook niet heeft opgevraagd. Het Hof stelt voorts vast dat de verklaring van de veroordeelde evenmin wordt ondersteund door enige verklaring van een derde, ook niet door de verklaring van de notaris, hetgeen hierna onder punt h. wordt besproken.

e.

Er is, naast de verklaring van de veroordeelde, aan het dossier slechts één aanwijzing te ontlenen, dat bedoeld bedrag zou zien op werkzaamheden die de veroordeelde in het kader van het project Knip heeft verricht, te weten de omschrijving “/RFB/ACQUISITION PLAYA BLOU PROP CU” bij de overboeking van het bedrag door een aan C. gelieerd bedrijf, te weten International Financial Planning Services Limited. Daarbij valt op dat “Playa Blou” wordt vermeld, terwijl de veroordeelde heeft verklaard dat hij voor zijn werkzaamheden met betrekking tot de SPF Playa Blou geen vergoeding heeft ontvangen. Dit verdraagt zich niet met elkaar. Overigens zou het betaalde bedrag van \$ 822.640,- niet in verhouding staan tot het door Nesser Holding Limited. voor - kort gezegd - Playa Blou betaalde bedrag van NAf 1 miljoen. De veroordeelde komt, gevraagd naar een uitleg voor de

⁸ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019, p. 12 van het proces-verbaal van die zitting.

⁹ Proces-verbaal van bevindingen met nummer 307 van 18 januari 2016, in de wettelijke vorm opgemaakt door de daartoe bevoegde opsporingsambtenaar M.D.J. Lutterman (dossierpagina's 341-354, met name p. 348).

¹⁰ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019, p. 5 van het proces-verbaal van die zitting

¹¹ Proces-verbaal van verhoor getuige M.F.H. van 22 januari 2020, opgemaakt door mr. H.G. Eskes, rechter-commissaris belast met de behandeling van strafzaken

vermelding van Playa Blou als omschrijving bij de overboeking, niet met een andere verklaring dan dat die vermelding een foutje moet zijn geweest.

f.

Het Hof acht bij de beoordeling in deze voorts van belang dat de veroordeelde eerst ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019 herhaaldelijk heeft aangevoerd dat genoemd bedrag betrekking heeft op de laatste twee tranches uit de "deed of transfer" van 10 maart 2008, te weten de tranches D en E. Volgens de veroordeelde heeft hij dit niet eerder naar voren kunnen brengen, omdat het dossier in eerste aanleg onvolledig was. Hij heeft daartoe verwezen naar de pagina's 470-472 van het dossier waarop die tranches zijn weggevallen. Ook zijn raadvrouw heeft vorenstaande ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019 en in haar pleitnota benadrukt.

Het Hof stelt vast dat op voornoemde pagina's inderdaad een gedeelte van de tekst van de "deed" is weggevallen. Maar: de volledige tekst van deze "deed" is in eerste aanleg als productie 12 overgelegd bij het rapport van Paassen Delsol van 22 mei 2018, welk rapport als bijlage is gehecht aan een op 7 juni 2018 door de verdediging aan het Gerecht per email gezonden "rapportage inzake ontneming", opgesteld door de door de veroordeelde ingeschakelde deskundige. Ook is deze "deed" als bijlage 9 bij de schriftelijke reactie van de verdediging in eerste aanleg (ingekomen bij de griffie van het Gerecht op 7 juni 2018) overgelegd. Van onbekendheid van de volledige tekst van de "deed" tot aan de behandeling in hoger beroep, waarop de veroordeelde zich heeft beroepen teneinde te verklaren waarom hij eerst in hoger beroep een en ander heeft aangevoerd en niet reeds in eerste aanleg, is derhalve geen sprake. Het Hof stelt vast dat dit een en ander niet bijdraagt aan de geloofwaardigheid van de verklaring van de veroordeelde.

De raadvrouw heeft nog aangevoerd dat de veroordeelde ter terechtzitting in eerste aanleg wel degelijk heeft aangevoerd dat de grondslag van de betaling de "deed" was en verwijst daarbij naar pagina 31 van het proces-verbaal van die terechtzitting. Dat berust naar het oordeel van het Hof evenwel op een verkeerde lezing van de verklaring van de veroordeelde. Hij heeft dienaangaande slechts over anderen verklaard:

*'Het was duidelijk dat er afspraken waren met alle personen die rechten hadden op die optie. Dat was al vanaf 2007 met de heer F., de heer W., de heer R. en de heer L. (het Hof begrijpt: L.) en nog iemand. Er waren er vijf. Dat stond allemaal keurig, netjes, met de afspraken in de deeds geregeld.'*¹²

Het Hof leest hierin niet dat de veroordeelde stelt dat de "deed" de grondslag is voor de betaling aan hem.

g.

Het Hof heeft gezien of in de tekst van de "deed of transfer" van 10 maart 2008 ondersteuning is te vinden voor de verklaring van de veroordeelde: volgt hieruit

¹² Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in eerste aanleg van 1 augustus 2018, p. 31 van het proces-verbaal van die zitting

aan wie de tranches dienden te worden betaald en hebben die betalingen daadwerkelijk plaatsgevonden?

Aan wie dienden de tranches te worden betaald?

Het Hof stelt vast dat in de “deed” van 10 maart 2008 niet is vermeld aan wie de tranches dienden te worden betaald, derhalve evenmin dat de tranches D en E aan de veroordeelde (dan wel de SPF Nobrand) zouden toekomen.

Het standpunt van de veroordeelde houdt in dat in de “deed of transfer” van 10 maart 2008 de verplichtingen naar alle betrokken partijen, waaronder naar de veroordeelde zelf, waren vastgelegd.

Het Hof stelt vast dat de veroordeelde op dit punt wisselend heeft verklaard.

Ter terechtzitting in eerste aanleg luidde zijn verklaring:

Het was duidelijk dat er afspraken waren met alle personen die rechten hadden op die optie. Dat was al vanaf 2007 met de heer F., de heer W., de heer R. en de heer L. (het Hof begrijpt: L.) en nog iemand. Er waren er vijf. Dat stond allemaal keurig, netjes, met de afspraken in de deeds geregeld.

Ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019 verklaarde de veroordeelde evenwel als volgt:

*‘U, voorzitter, wijst mij erop dat uit de deed van 10 maart 2008 niet volgt aan wie de tranches moesten worden betaald. Dat is juist. Het was niet de bedoeling dat de namen in de deed zouden worden opgenomen, want dan zou er discussie kunnen ontstaan over wie wat kreeg. Met iedereen zijn afspraken gemaakt. De notaris en ik wisten aan wie er moest worden betaald. De tranches A, B en C moesten aan de notaris worden betaald zodat de afspraken met iedereen konden worden nagekomen. Op het moment dat we wisten dat iedereen was betaald en alle delen konden worden overgedragen, wist ik dat er anderhalf miljoen gulden over bleef en ten goede zou komen aan de SPF Nobrand’.*¹³

en

*‘U, voorzitter, vraagt mij wie de bedragen van de tranches A tot en met E in de deed of transfer van 10 maart 2008 heeft bepaald. Ik antwoord daarop dat iedereen dat met elkaar heeft bepaald, samen met de tijdstippen die in de deed staan.’*¹⁴

en

‘Dat de bedragen genoemd in de tranches D en E voor mij zouden zijn wist ik nog niet in maart 2008. Ik wist toen niet of alle oprichtingsbevoegdheden verkregen zouden worden. U, voorzitter, vraagt mij wie het bedrag van anderhalf miljoen gulden bepaalde. Ik antwoord daarop dat op 10 maart 2008, wanneer de deed werd getekend, niet bekend was dat er anderhalf miljoen zou overblijven voor de SPF Nobrand. Gedurende de jaren 2008, 2009 en 2010 werd duidelijk dat alles onder het bedrag van vijf miljoen gulden kon worden geregeld.

¹³ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019, p. 6 van het proces-verbaal van die zitting

¹⁴ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019, p. 9 van het proces-verbaal van die zitting

*Het resterende bedrag zouden de bedragen uit de tranches D en E zijn. Dat bedrag was dan voor mij.*¹⁵

Het Hof kan gelet op voornoemde wisselende verklaringen niet vaststellen dat in de “deed of transfer” van 10 maart 2008 de verplichtingen naar alle betrokken partijen, waaronder de veroordeelde, waren vastgelegd. Dit geldt te meer nu de oprichtingsbevoedheden van Playa Blou bij “deed” van 5 maart 2008 en die van Playa Abou bij “deed” van 10 maart 2008 zijn overgegaan en dus alstoen reeds duidelijk was dat “alles onder het bedrag van vijf miljoen gulden kon worden geregeld” en dat dat niet eerst gedurende de jaren 2008, 2009 en 2010 duidelijk is geworden, zoals de veroordeelde (ook) heeft verklaard.

Zijn de tranches betaald?

In de “deed of transfer” van 10 maart 2008 is opgenomen dat tranche A van NAF 1.500.000,- betaalbaar is op 10 maart 2008, tranche B van NAF 500.000,- op 31 maart 2008 en tranche C van NAF 500.000,- op 29 augustus 2008.

De veroordeelde heeft ter terechtzitting in hoger beroep verklaard:

*‘Bij de overdracht naar de projectontwikkelaar is er betaald.’*¹⁶

en

*‘De tranches A, B en C moesten aan de notaris worden betaald zodat de afspraken met iedereen konden worden nagekomen.’*¹⁷

en

*‘U jongste rechter, vraagt mij of het mijn stelling is dat ik kan bewijzen dat de anderhalf miljoen gulden (USD 822.640) het restant is van het bedrag van vijf miljoen gulden dat C. beschikbaar had gesteld en dat dat onder meer kan worden aangetoond door te kijken naar de bedragen die aan iedereen zijn uitbetaald. Dan zou een bedrag van anderhalf miljoen gulden moeten overblijven. Ik antwoord daarop dat dat inderdaad zo is.’*¹⁸

Het Hof stelt vast dat uit de verklaring van W., in hoger beroep bij de rechter-commissaris gehoord als getuige, volgt dat bij de SPF Playa Abou naast W. ook L. en R. waren betrokken. W. heeft voorts verklaard dat er in totaal aan hen drieën een bedrag van \$ 150.000,- is betaald¹⁹, hetgeen zich niet verhoudt met de omvang van de tranches A en/of B en/of C. Bij het door de verdediging in eerste aanleg in het geding gebrachte rapport van Paassen Delsol zijn stukken die betrekking hebben op de betalingen ter zake in het geding gebracht. Zo volgt uit bijlage 14 bij dat rapport dat aan R. (nog) een bedrag van NAF 400.000,- (van in totaal NAF 600.000,-) is voldaan.

¹⁵ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019, p. 10 van het proces-verbaal van die zitting

¹⁶ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019, p. 4 van het proces-verbaal van die zitting

¹⁷ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019, p. 6 van het proces-verbaal van die zitting

¹⁸ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019, p. 9/10 van het proces-verbaal van die zitting

¹⁹ Proces-verbaal van verhoor getuige S.I.W. van 22 januari 2020, opgemaakt door mr. H.G. Eskes, rechter-commissaris belast met de behandeling van strafzaken

De omvang van die bedragen komt evenmin overeen met de in de “deed” opgenomen bedragen, zodat ook in de omvang van de aan de gerechtigden in/achter de SPF Playa Abou betaalde bedragen geen bevestiging voor de stelling van de veroordeelde kan worden gevonden.

h.

De verdediging heeft nog gesteld dat uit de verklaring van de notaris ten overstaan van de rechter-commissaris volgt dat de grondslag van de betaling van het bedrag van \$ 822.640,- aan de veroordeelde de “deeds” ten behoeve van de SPF Playa Blou en de SPF Playa Abou waren. Dit berust evenwel op een verkeerde lezing van de verklaring van de notaris. Het proces-verbaal van diens verhoor luidt als volgt:

b) In de Deed van Nafl. 4.000.000 ten behoeve van Playa Abou staat een betalingsschema vermeld. Zijn die bedragen ook daadwerkelijk op de in deed genoemde data betaald of op een latere datum?

- Ik ben niet bij alle betalingen betrokken geweest en verder zou ik het moeten nakijken. De betalingen waarbij ik niet betrokken ben geweest, zijn buiten mijn kantoor omgegaan.²⁰

Voornoemde verklaring houdt dus in, dat de notaris niet betrokken was bij betalingen die buiten zijn kantoor zijn om gegaan, hetgeen niet inhoudt dat de “deeds” of enige “deed” de grondslag van de betaling van het bedrag aan de veroordeelde vormde, zoals door de verdediging is aangevoerd.

i.

Tot slot acht het Hof de navolgende kwesties nog relevant, kwesties die evenmin bijdragen aan ondersteuning van de verklaring van de veroordeelde dat de betaling van het bedrag van \$ 822.640,- een vergoeding was voor zijn werkzaamheden in het kader van het project Knip.

- Het Hof kan geen relatie vaststellen tussen de datum van de betaling van dat bedrag aan de veroordeelde en de “deed of transfer” van 10 maart 2008. De betaling van de daarin opgenomen tranches D en E diende immers op 27 februari 2009 respectievelijk op 31 augustus 2009 plaats te vinden, maar de betaling van het bedrag van \$ 822.640,- aan de veroordeelde is eerst op 9 augustus 2010 gedaan. De uitleg van de veroordeelde dat betaling vanzelfsprekend eerst zou plaatsvinden na de uitgave van de terreinen Knip in erfpacht overtuigt niet. De tekst van de “deed” geeft daartoe geen enkele aanleiding en ook waren de werkzaamheden van de veroordeelde, te weten het er voor zorgdragen dat de oprichtingsbevoegdheden van de SPF Blou en de SPF Abou op één plek kwamen, reeds op 5 maart 2008 respectievelijk 10 maart 2008 afgerond door de overdracht daarvan aan Nesser Holding Limited respectievelijk Corplease N.V.
- De betaling van het bedrag van \$ 822.640,- is verricht op een bankrekening van Nobrand Limited, terwijl deze Limited nog niet bestond op het moment

²⁰ Proces-verbaal van verhoor getuige M.F.H. van 22 januari 2020, opgemaakt door mr. H.G. Eskes, rechter-commissaris belast met de behandeling van strafzaken

dat de werkzaamheden van de veroordeelde waren afgerond (maart 2008). Immers Nobrand Limited is pas op 30 juli 2008, dus ruim vier maanden na het afronden van de werkzaamheden, opgericht (daarom kan het ook niet kloppen dat de veroordeelde zijn werkzaamheden voor dit project heeft verricht als projectbegeleider van Nobrand Limited, zoals hij in eerste aanleg heeft verklaard).²¹

Bescheiden waaruit zou kunnen blijken dat en waarom verplichtingen zijn overgegaan van de SPF Nobrand naar Nobrand Limited zijn niet overgelegd. De veroordeelde zelf heeft hieromtrent ook geen plausibele verklaring gegeven. Hij heeft verklaard dat hij zelfs de opdrachtgever van de overboeking niet kende:

*'U vraagt mij of ik de onderneming International Financial Planning Services Ltd ken. Nee. Ja nu uit het dossier en toen de betaling binnenkwam. (...) Maar ik wist niet wie International Financial Planning Services Ltd was.'*²²

- De veroordeelde heeft er geen verklaring voor kunnen geven waarom het bedrag van \$ 822.640,-, indien dat gebaseerd was op de tranches D en E van de "deed of transfer" van 10 maart 2010, in tegenstelling tot de betalingen aan bijvoorbeeld W. en R., buiten de notaris om is gedaan.

j.

Het Hof komt gelet op het voorgaande tot de slotsom dat het verweer van de veroordeelde niet aannemelijk is geworden. Niet aannemelijk is derhalve geworden dat hij de gelden in kwestie op legale wijze, te weten in verband met werkzaamheden door hem verricht in het kader van het project Knip heeft verkregen. Het Hof houdt het er derhalve voor dat de omschrijving "/RFB/ACQUISITION PLAYA BLOU PROP CU" bij de overboeking van het bedrag van \$ 822.640 is opgenomen om de daadwerkelijke grondslag van de betaling te verhullen.

Hetgeen door de raadvrouw is aangevoerd ten aanzien van de invloed die de veroordeelde al dan niet heeft gehad op de beslissing tot het uitgeven in erfpacht van de terreinen dan wel het verlenen van een optie op de terreinen behoeft gelet op vorenstaande geen bespreking. Dat geldt evenzeer voor haar stelling dat vaststaat dat er geen enkel voordeel bestaat nu de gelden in kwestie door het openbaar ministerie niet zijn getraceerd en ook de veroordeelde heeft aangegeven dat er geen geld is. Deze stelling vindt geen steun in het recht. Met de ontvangst van de gelden op de Zwitserse bankrekening is het voordeel door de veroordeelde genoten. Dat kosten op dit (wederrechtelijk) voordeel in mindering zouden moeten worden gebracht is gesteld nog gebleken.

²¹ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in eerste aanleg van 1 augustus 2018, p. 32 van het proces-verbaal van die zitting

²² Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in eerste aanleg van 1 augustus 2018, p. 31 van het proces-verbaal van die zitting

k.

Conclusie

Het Hof is gelet op het voorgaande van oordeel dat er voldoende aanwijzingen bestaan dat de veroordeelde zich schuldig heeft gemaakt aan een soortgelijk feit als in de strafzaak bewezen is verklaard, namelijk wederom aan (passieve) ambtelijke omkoping, anders gezegd aan het aannemen van steekpenningen.

Ad III. Verweer ten aanzien van de bedragen van \$ 140.000,- en \$ 73.477,-

Het Hof begrijpt het verweer van de raadvrouw aldus dat zij aanvoert dat het hier gaat om giften in het kader van de sponsoring van de (op te richten) politieke partij MFK zodat zij om die reden niet kunnen worden aangemerkt als door de veroordeelde verkregen wederrechtelijk voordeel.

Het Hof verwerpt het verweer. Met de ontvangst van de gelden is het voordeel door de veroordeelde genoten. Het is daarbij rechtens niet relevant waaraan die gelden vervolgens zijn uitgegeven en evenmin of de giften met een bepaalde bestemming zijn gegeven. Het Hof verenigt zich derhalve met het oordeel van het Gerecht.

De door de verdediging in dit kader aangevoerde feitelijke onjuistheden in de beslissing - zo al juist - zijn van dermate ondergeschikt belang dat het Hof deze onbesproken laat.

Ad IV. Aanvullende overweging ten aanzien van de draagkracht van de veroordeelde

Het Hof betreft bij het oordeel, dat er geen situatie aannemelijk is geworden waarin op voorhand kan worden uitgesloten dat de veroordeelde op enig moment in staat is om aan zijn betalingsverplichting te voldoen, tevens dat de veroordeelde geen enkel inzicht heeft gegeven in wat er uiteindelijk met het merendeel van het bedrag van \$ 822.640,- is gebeurd. Een groot deel hiervan is immers in de maanden september en oktober 2011 overgeboekt van de Zwitserse bankrekening naar bankrekeningen op naam van Och Limited in Cyprus en Litouwen onder de vermelding "for services provided according to invoice (...)". De veroordeelde heeft geen schriftelijke bescheiden ter zake in het geding gebracht en heeft op herhaalde vragen op dit punt ter terechtzitting in hoger beroep, na aanvankelijk ontwijkend te hebben geantwoord, als volgt verklaard:

'Het bedrag is door geïnvesteerd, maar ik heb het niet meer. Het is allemaal misgegaan met die investering.²³ U, voorzitter, vraagt mij hoe ik wist dat het geld weg was. Ik antwoord daarop dat ik geen grip op het geld heb. U, voorzitter, zegt dat het geld er dan misschien nog wel kan zijn. Ik verklaar dat ik op een gegeven moment vertrouwen in een derde had, maar

²³ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019, p. 15 van het proces-verbaal van die zitting

*het ging mis. Ze wisten dat ik een pep was en problemen thuis had. Het geld zou er kunnen zijn, ik ben er niet naar gaan zoeken. Het is allemaal misgegaan. Ik heb het niet.'*²⁴

De veroordeelde heeft kennelijk nog geen enkele actie ondernomen om het geld, dat hij op de Zwitserse bankrekening van Nobrand Limited had staan en heeft laten overboeken naar bankrekeningen in Litouwen en Cyprus, terug te krijgen. Er is derhalve op geen enkele wijze aannemelijk geworden dat de veroordeelde niet langer over dat geld kan beschikken.

Ook hetgeen de verdediging overigens heeft aangevoerd omtrent de draagkracht van de veroordeelde leidt niet tot het oordeel dat een situatie aannemelijk zou zijn geworden waarin op voorhand kan worden uitgesloten dat de veroordeelde op enig moment in staat is om aan zijn betalingsverplichting te voldoen.

BESLISSING

Het Hof:

bevestigt de beslissing van het Gerecht met inachtneming van hetgeen hiervoor is overwogen.

Deze beslissing is gegeven door mrs. A.J.M. van Gink, S.A. Carmelia en S.M. van Lieshout, leden van het Hof, bijgestaan door mr. A.F. van der Heide, (zittings)griffier, en vervolgens op 7 juli 2020 uitgesproken in tegenwoordigheid van de griffier ter openbare terechtzitting van het Hof in Curaçao.

mr. S.A. Carmelia is buiten staat deze beslissing mede te ondertekenen.

uitspraakgriffier:

²⁴ Verklaring veroordeelde ter terechtzitting in hoger beroep van 12 november 2019, p. 23 van het proces-verbaal van die zitting